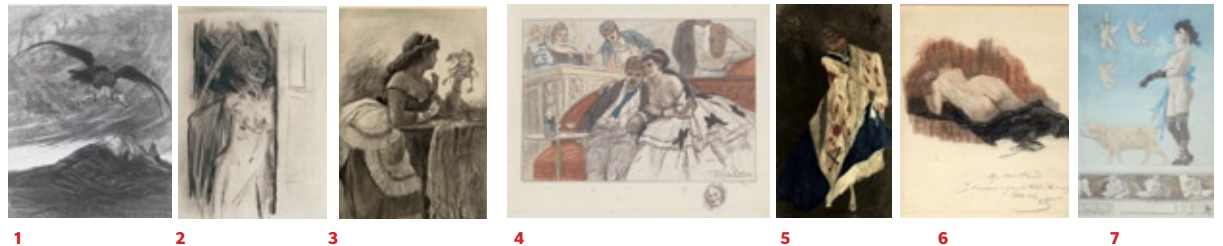

„Magyar Ropszódiák” Félicien Rops

a belga szimbolizmus mestere

„Én a Sztjeppe fia vagyok [...], és a Pusztá lovainak tág orrlukaival születtem, ahogy a síkságon száguldanak a széllal, ott, a Tisza mentén” – írta Félicien Rops, Zichy Mihály barátja 1879-ben, magyarországi utazásának élményeit összegezve. Ropsot a tíznapos utazás során elbűvölte Magyarország, helyesebben az a kép, amelyet Magyarországról alkotott magának: a legnagyobb benyomást a pusztá végtelen tágassága és a cigányok zenéje gyakorolta rá. Lelki hazáját vélte megtalálni a határtalan, vad Alföldben, és a cigányokban fivéreit látta, akik kötöttségek nélkül, a társadalmi elvárásoktól szabadon éltek különös, magával ragadó zenéjükkel teli életüket. Rops élményeit egy sajátos írott-rajzolt „útikönyvben”, a *Magyar Ropszódiák* albumában akarta megjelentetni. **I** Félicien Rops valójában belga ősöktől született Namurben, édesapja tehetséges textilkereskedő volt. Brüsszelben folytatott jogi tanulmányai alatt kezdett karikatúrákat készíteni egyetemi kiadványok számára, majd 1856-ban megalapította saját satirikus lapját, az *Uylenspiegel*t, amelyben karikatúráit közölte (Nadar 1856). Rops nagy méretű litográfiákon és rajzokon fogalmazta meg a politikai és a társadalmi élet visszasságait (*Waterloo-érem* 1858, *Halálbüntetés* 1859, *A rend uralkodik Varsóban* 1863 körül **1**). Művészetére az első nagy hatást Gustave Courbet realizmusa tette. Művészi hitvallását ekkor így foglalta össze: „Egészen egyszerűen azt akarom visszaadni, amit az idegeimmel érzek és a szememmel látok...” Legismertebb műve e korszakának az *Egy vallon temetés* (1863). **I** Rops 1864-ben Brüsszelben megismerkedett Charles Baudelaire-rel, és szoros barátság alakult ki közöttük, amely a két művész egymás iránti kölcsönös csodálatán alapult. Együttműködésükből született Rops egyik első irodalmi címlapja, Baudelaire Franciaországban betöltött kötete, *A romlás virágai* brüsszeli kiadása számára (*Hajóroncsok* 1866). A Baudelaire-rel való találkozás döntő hatással volt Rops művészetére: új témák kezdtek foglalkoztatni. Művein csontvázak, ördögök, a halál különböző alakjai, a Sátán, illetve bűnös, erkölcsstelen nők tűntek fel (*Táncoló halál* 1865 körül **5**, *Mors syphilitica*, **2** *Hideg ördögök* 1860 körül). 1874-ben Rops külön vált feleségétől és végleg Párizsba költözött, ahol már az 1850-es évektől rendszeresen megfordult hosszabb-rövidebb időre. Itt a párizsi alvilág, a társadalom perifériájára szorultak, a kokottok, ficsúrok szolgáltatták témáit (*A részeg piperkőc* **4** 1882, *Pénzszűke* 1882). Rops már nem elégedett meg azzal, hogy „visszaadja, amit az idegeivel érez és a szemeivel lát”, immár ítéletet is mond a társadalom züllöttsége felett (Száz könnyed karcolat-sorozat 1878), és szimbolikus műveken jeleníti meg a nők férfiak feletti hatalmát (*Nő bábuval-sorozat* 1873–1890 **3**, *Pornokrates* 1878 **7**). Rops Párizsban elsősorban irodalmi illusztrációi révén tett szert hírnévre, Mallarmé, Verlaine, és a dekadens irodalom képviselői, Jules Barbey d'Aurévilly, Auguste de Villiers de L'Isle-Adam és Joséphin Péladan műveit illusztrálta. **I** Rops életművének jelentős részét képezik erotikus rajzai, rézkarcai, amelyek helyenként pornográfiába hajló nyíltsággal ábrázolják a szexualitást. Az erotika, amelynek létezését minden polgári álszentség nélkül természetesnek tekintette, eszköz is volt számára, hogy kifejezze a polgári társadalomról, az egyházzal, a nőkről vallott felfogását, amely a 19. század harmadik harmadának szimbolista-dekadens gondolatvilágába illeszkedett (*Marie Alacoque nővér elragadtatása* 1867–1874, *Szent Teréz*). Rops életművében jelentős szerepet kapott a sátánizmus, a francia századvég jellegzetes irányzata, amely a Sátán működését tette felelőssé a világban uralkodó gonoszság létezésében. A nők személyiségének és viselkedésének orvosi vizsgálata is e korszakban kezdődött, e vizsgálatok eredményeit egyesítette Rops a sátánizmus gondolatkörével a *Sátáni képek*-sorozaton (1882), amely a kiállítás utolsó szekciójában kapott helyet.

„Hungarian Ropsody” Félicien Rops

a belga szimbolizmus mestere

„Én a Sztjeppe fia vagyok [...], és a Pusztá lovainak tág orrlukaival születtem, ahogy a síkságon száguldanak a széllal, ott, a Tisza mentén” – írta Félicien Rops, Zichy Mihály barátja 1879-ben, magyarországi utazásának élményeit összegezve. Ropsot a tíznapos utazás során elbűvölte Magyarország, helyesebben az a kép, amelyet Magyarországról alkotott magának: a legnagyobb benyomást a pusztá végtelen tágassága és a cigányok zenéje gyakorolta rá. Lelki hazáját vélte megtalálni a határtalan, vad Alföldben, és a cigányokban fivéreit látta, akik kötöttségek nélkül, a társadalmi elvárásoktól szabadon éltek különös, magával ragadó zenéjükkel teli életüket. Rops élményeit egy sajátos írott-rajzolt „útikönyvben”, a *Magyar Ropszódiák* albumában akarta megjelentetni. **I** Félicien Rops valójában belga ősöktől született Namurben, édesapja tehetséges textilkereskedő volt. Brüsszelben folytatott jogi tanulmányai alatt kezdett karikatúrákat készíteni egyetemi kiadványok számára, majd 1856-ban megalapította saját satirikus lapját, az *Uylenspiegel*t, amelyben karikatúráit közölte (Nadar 1856). Rops nagy méretű litográfiákon és rajzokon fogalmazta meg a politikai és a társadalmi élet visszasságait (*Waterloo-érem* 1858, *Halálbüntetés* 1859, *A rend uralkodik Varsóban* 1863 körül **1**). Művészetére az első nagy hatást Gustave Courbet realizmusa tette. Művészi hitvallását ekkor így foglalta össze: „Egészen egyszerűen azt akarom visszaadni, amit az idegeimmel érzek és a szememmel látok...” Legismertebb műve e korszakának az *Egy vallon temetés* (1863). **I** Rops 1864-ben Brüsszelben megismerkedett Charles Baudelaire-rel, és szoros barátság alakult ki közöttük, amely a két művész egymás iránti kölcsönös csodálatán alapult. Együttműködésükből született Rops egyik első irodalmi címlapja, Baudelaire Franciaországban betöltött kötete, *A romlás virágai* brüsszeli kiadása számára (*Hajóroncsok* 1866). A Baudelaire-rel való találkozás döntő hatással volt Rops művészetére: új témák kezdtek foglalkoztatni. Művein csontvázak, ördögök, a halál különböző alakjai, a Sátán, illetve bűnös, erkölcsstelen nők tűntek fel (*Táncoló halál* 1865 körül **5**, *Mors syphilitica*, **2** *Hideg ördögök* 1860 körül). 1874-ben Rops külön vált feleségétől és végleg Párizsba költözött, ahol már az 1850-es évektől rendszeresen megfordult hosszabb-rövidebb időre. Itt a párizsi alvilág, a társadalom perifériájára szorultak, a kokottok, ficsúrok szolgáltatták témáit (*A részeg piperkőc* 1882, *Pénzszűke* 1882). Rops már nem elégedett meg azzal, hogy „visszaadja, amit az idegeivel érez és a szemeivel lát”, immár ítéletet is mond a társadalom züllöttsége felett (Száz könnyed karcolat-sorozat 1878), és szimbolikus műveken jeleníti meg a nők férfiak feletti hatalmát (*Nő bábuval-sorozat* 1873–1890 **3**, *Pornokrates* 1878). Rops Párizsban elsősorban irodalmi illusztrációi révén tett szert hírnévre, Mallarmé, Verlaine, és a dekadens irodalom képviselői, Jules Barbey d'Aurévilly, Auguste de Villiers de L'Isle-Adam és Joséphin Péladan műveit illusztrálta. **I** Rops életművének jelentős részét képezik erotikus rajzai, rézkarcai, amelyek helyenként pornográfiába hajló nyíltsággal ábrázolják a szexualitást. Az erotika, amelynek létezését minden polgári álszentség nélkül természetesnek tekintette, eszköz is volt számára, hogy kifejezze a polgári társadalomról, a nőkről vallott felfogását, amely a 19. század harmadik harmadának szimbolista-dekadens gondolatvilágába illeszkedett (*Marie Alacoque nővér elragadtatása* 1867–1874, *Szent Teréz*). Rops életművében jelentős szerepet kapott a sátánizmus, a francia századvég jellegzetes irányzata, amely a Sátán működését tette felelőssé a világban uralkodó gonoszság létezésében. A nők személyiségének és viselkedésének orvosi vizsgálata is e korszakban kezdődött, e vizsgálatok eredményeit egyesítette Rops a sátánizmus gondolatkörével a *Sátáni képek*-sorozaton (1882), amely a kiállítás utolsó szekciójában kapott helyet.

„Magyar Ropszódíák” Félicien Rops

a belga szimbolizmus mestere

A Magyar Nemzeti Galéria Magyarországon elsőként szentel életmű-kiállítást a belga szimbolizmus e különleges alakjának. A tárlat, amely a namuri Musée provincial Félicien Rops gyűjteményéből, valamint magángyűjtők műveiből válogat, igyekszik átfogó képet adni e virtuóz, öntörvényű és különc művésről, aki sokat mondó jelmondatában összegezte életét és művészetét, egyben megfelelve kritikusainak is: „Rops vagyok, más lenni sohse vágytam”.

A kiállítás a belga–magyar–spanyol hármasság EU-elnökség alkalmából, a Wallonie-Bruxelles International, Namur tartomány, a namuri Musée provincial Félicien Rops és a Magyar Nemzeti Galéria közös programja, amely a vallón–magyar együttműködési egyezmény keretében jött létre.

A kiállítás kurátora Véronique Carpiaux, a Musée provincial Félicien Rops igazgatója és Földi Eszter, a Magyar Nemzeti Galéria Grafikai Gyűjteményének vezetője.

„Hungarian Ropsody” Félicien Rops

a belga szimbolizmus mestere

ENGL A Magyar Nemzeti Galéria Magyarországon elsőként szentel életmű-kiállítást a belga szimbolizmus e különleges alakjának. A tárlat, amely a namuri Musée provincial Félicien Rops gyűjteményéből, valamint magángyűjtők műveiből válogat, igyekszik átfogó képet adni e virtuóz, öntörvényű és különc művésről, aki sokat mondó jelmondatában összegezte életét és művészetét, egyben megfelelve kritikusainak is: „Rops vagyok, más lenni sohse vágytam”.

A kiállítás a belga–magyar–spanyol hármasság EU-elnökség alkalmából, a Wallonie-Bruxelles International, Namur tartomány, a namuri Musée provincial Félicien Rops és a Magyar Nemzeti Galéria közös programja, amely a vallón–magyar együttműködési egyezmény keretében jött létre.

A kiállítás kurátora Véronique Carpiaux, a Musée provincial Félicien Rops igazgatója és Földi Eszter, a Magyar Nemzeti Galéria Grafikai Gyűjteményének vezetője.

M N G
MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

A Magyar Nemzeti Galéria,
a Wallonie-Bruxelles International,
a budapesti Belga Nagykövetség,
a budapesti Spanyol Nagykövetség,
valamint Namur tartomány,
a Namuri Tartományi Tanács,
Namur Tartomány Kollégiuma közreműködésével.

Rudy Demotte úrnak, Vallónia és a Belgyumi Francia Közösség miniszterelnökének/kormányzó/kormányfő fővédnökségével.

Magyar Nemzeti Galéria Budavári Palota, C épület
2010. szeptember 30 – 2011. január 9.

BELÉPŐJEGYEK az A és C épület pénztárában válthatók.
Teljes árú jegy: 1900 Ft. 50%-os kedvezmény és ingyenes belépés a törvényben meghatározott feltételek szerint.

JEGYRENDELÉS Jegyelővétel interneten: www.jegymester.hu
Jegyelővétel a múzeumban: az A és C épület pénztárában

NYITVA TARTÁS Hétfő kivételével naponta 10.00–18.00 óra között

Angol fordítás / Translation into English: Boros Attila
Felelős kiadó / Publisher: Csák Ferenc főigazgató

ENG:::::A Magyar Nemzeti Galéria,
a Wallonie-Bruxelles International,
a budapesti Belga Nagykövetség,
a budapesti Spanyol Nagykövetség,
valamint Namur tartomány,
a Namuri Tartományi Tanács,
Namur Tartomány Kollégiuma közreműködésével.

Rudy Demotte úrnak, Vallónia és a Belgyumi Francia Közösség miniszterelnökének/kormányzó/kormányfő fővédnökségével.

Magyar Nemzeti Galéria Budavári Palota, C épület
2010. szeptember 30 – 2011. január 9.

BELÉPŐJEGYEK az A és C épület pénztárában válthatók.
Teljes árú jegy: 1900 Ft. 50%-os kedvezmény és ingyenes belépés a törvényben meghatározott feltételek szerint.

JEGYRENDELÉS Jegyelővétel interneten: www.jegymester.hu
Jegyelővétel a múzeumban: az A és C épület pénztárában

NYITVA TARTÁS Hétfő kivételével naponta 10.00–18.00 óra között

Angol fordítás / Translation into English: Boros Attila
Felelős kiadó / Publisher: Csák Ferenc főigazgató

« Ropsodies hongroises » Félicien Rops
le maître du symbolisme belge

„Magyar Ropszódíák” Félicien Rops
a belga szimbolizmus mestere